

Schauer Luca

Az alakzatok tanítása a fenntartható fejlődés szempontjából

Melléklet

Óraterv

A műveltségi terület/kompetenciaterület neve: Magyar nyelv és irodalom

Az óra címe: Az alakzatok a fenntartható fejlődés nézőpontjából

Az évfolyam: 9–11.osztály

Az óra tervezett tanulási eredménye:

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia, felelősség
A tanuló felismeri az alakzat szót adott tantárgyi kontextusban.	A tanuló megérti a nyelvi alakzat fogalmát az adott példák alapján.	A tanuló a motiváló órakezdés következtében érdeklődik a téma iránt.	A tanuló az ismertetett értékelési módszert elfogadva felelősséget vállal saját tanulási folyamatáért, felismeri, hogy az eredményes munka egyik feltétele az egyéni aktivitás a tanórán.
A tanuló azonosítja a felsorolás jellemzőit: – nem rokon értelmű szavak sorozata, – eltérő hangalakú nyelvi egységek, – az egységek között mellérendelő a viszony, – az egységeknek azonos a mondatrészi szerepük, – funkciója a mondandó erősítése, sokoldalú megvilágítása.	A tanuló a szövegfeldolgozás során képes felismerni a felsorolás példáit, ezek funkcióját, azonosítani tudja a felsorolás szövegbeli szerepét.	A tanuló elfogadja, hogy a téma feldolgozása a fenntartható fejlődés keretében történik.	A tanuló önálló javaslatokat, kérdéseket, meglátásokat fogalmaz meg az alakzatok szerepével kapcsolatban a fenntartható fejlődés témaköréhez kapcsolódó szövegek segítségével. A tanuló felelősséget vállal az órai tevékenységek végzésével saját munkájának eredményességéért.
A tanuló azonosítja a halmazosítás jellemzőit: – azonos jelentésmezőbe tartozó, eltérő hangalakú nyelvi egységek, – szinonimák, – az egységek között mellérendelő a viszony,	A tanuló a szövegfeldolgozás során képes felismerni a halmazosítás példáit, azok funkcióját, azonosítani tudja a felsorolás szövegbeli szerepét.	A tanuló kritikusan szemléli az órán megszerzett ismereteket, és belátja a tanultak érvényességét.	

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia, felelősség
– az egységeknek azonos a mondatrészi szerepük, – funkciója a mondandó erősítése, sokoldalú megvilágítása, érzelemkifejezés.			A tanuló korrigálja mások vagy saját téves elképzeléseit, hibáit a témával kapcsolatban.
A tanuló azonosítja a fokozás jellemzőit: – az azonos jelentésmezőbe tartozó szavak tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást, – rokon értelműek a nyelvi egységek, – az egységek között mellérendelő a viszony, – az egységeknek azonos a mondatrészi szerepük, – funkciója a mondandó erősítése, sokoldalú megvilágítása, érzelemkifejezés, drámaiság fokozása.	A tanuló a szövegfeldolgozás során képes felismerni a fokozás példáit, azok funkcióját, azonosítani tudja a felsorolás szövegbeli szerepét.	A tanuló a feladatok megoldása során együttműködik társaival és a tanárjelölttel.	
A tanuló kiválaszt egy alakzatot a felsorolás, fokozás, halmozás közül, és csoportban választott típusú (chat, Threads poszt, plakát, rap, rövid tanári magyarázat) szöveget alkot.	A tanuló képes felismerni az órán tanult alakzatokat szövegekben, és képes alkalmazni a szövegalkotás során.	A tanuló képes elfogadni osztálytársai érveken alapuló véleményét, álláspontját.	

Az óra fő didaktikai feladatai: Az RJR-modell alkalmazása. A tanuló aktivizálása motiváló órakezddéssel. Aktív tanulói tevékenységre épülő ismeretbővítés. Az új ismeretek gyakorlása, alkalmazása, majd megerősítése használatalapú feladatokkal. A téma rendszerezése Mentimeter alkalmazásával. A tanulók munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése pluszpontrendszerrel. Ajándék-házifeladat előkészítése, a tanulók motiválása az elvégzésére.

Előzetes ismeretek:

5– 6. osztály: Irodalom

A szöveg néhány részletében a poétikai eszközök felismerése, szerepük értelmezése: verselés, szóképek, alakzatok.

Alapvető verstani és műfaji fogalmak megismerése, alkalmazása a mű bemutatásakor.

Anyanyelv-pedagógia XVIII. évfolyam, 2025/4.

FOGALMAK

verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét

Kerettantervek az általános iskola 5–8. évfolyamára 2020.

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.oktatas.hu%2Fpub_bin%2Fdload%2Fkozoktatas%2Fkerettanterv%2FMagyar_nyelv_es_irodalom_F.docx&wdOrigin=BROWSELINK (2025. február 18.)

Az alkotás néhány stíluselemének megfigyelése (például verselés, szóképek, alakzatok)

FOGALMAK

verses epika, elbeszélő költemény; előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás

Kerettantervek az általános iskola 5–8. évfolyamára 2020.

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.oktatas.hu%2Fpub_bin%2Fdload%2Fkozoktatas%2Fkerettanterv%2FMagyar_nyelv_es_irodalom_F.docx&wdOrigin=BROWSELINK (2025. február 18.)

7–8. osztály: Irodalom

Szóképek, alakzatok felismerése

Kerettantervek az általános iskola 5–8. évfolyamára 2020.

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.oktatas.hu%2Fpub_bin%2Fdload%2Fkozoktatas%2Fkerettanterv%2FMagyar_nyelv_es_irodalom_F.docx&wdOrigin=BROWSELINK (2025. február 18.)

Tantárgyi kapcsolatok: Rajz és vizuális kultúra, biológia, történelem és társadalomismeret, matematika, informatika, földrajz

Dátum: 2025. 02. 21.

Felhasznált anyagok:

Képek:

Canva:

https://www.canva.com/design/DAGc8nrQmW4/FGUura-gluK_Jp5igh0crw/edit?utm_content=DAGc8nrQmW4&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 17.);
https://www.canva.com/design/DAGbbf3_-WI/GqwukmG2Cmf_PrPzdb8hFQ/edit?utm_content=DAGbbf3_-WI&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 17.);

Anyanyelv-pedagógia XVIII. évfolyam, 2025/4.

https://www.canva.com/design/DAGdM_jdg3k/XbgxPHeR_Z3NKAqVHTZMGA/edit?utm_content=DAGdM_jdg3k&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 17.);

https://www.canva.com/design/DAGfe5m__j4/JTm5fXgWCywN5HUgPyjFOg/edit?utm_content=DAGfe5m__j4&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 18.);

https://www.canva.com/design/DAGfYv6bGdA/khh5XbHo-Llv8VbGfePdfQ/edit?utm_content=DAGfYv6bGdA&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 18.);

https://www.canva.com/design/DAGfk7-VC4k/rthvb2sjhS1BYvVdZXK7wA/edit?utm_content=DAGfk7-VC4k&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 19.);

https://www.canva.com/design/DAGfk1N1Q4Y/eZjR9ft2_3ZEervUFkyxQA/edit?utm_content=DAGfk1N1Q4Y&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 19.);

https://www.canva.com/design/DAGfk9vjc8c/7K4rKE8dw24EwS4FfhI0Kg/edit?utm_content=DAGfk9vjc8c&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 19.);

https://www.canva.com/design/DAGfk4JUVV8/1Tpo8qxlvMA9GyKNYOvtnA/edit?utm_content=DAGfk4JUVV8&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton (2025. február 19.)

<https://www.canva.com/design/DAGhh09VUpw/wiaxngg5xyfg3g7--X-2Yg/edit> (2025. február 19.);

<https://www.canva.com/design/DAGhgSSz2iM/BB2ViXEI1qG-F3nlegV9cw/edit> (2025. február 19.);

Depositphotos:

<https://depositphotos.com/photo/group-of-synchronized-swimmers-34003169.html> (2025. február 17.);

<https://depositphotos.com/vector/12-colourful-shapes-105392346.html> (2025. február 17.)

PowerPoint Stock Images

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács honlapja: Országgyűlés (2025. február 13.)

MOZAIK Education honlapja: Ancient Roman infantry tactics - 3D stseen - Mozaiki digiharidus ja -őpe (2025. február 17.)

Magyar Madártani és Természetvédelmi egyesület honlapja: <https://mme.hu/vonulo-vadlibak> (2025. február 17.)

Szövegek:

Perplexity (2025) Perplexity.ai (AI Chatbot) [Large language model]. <https://www.perplexity.ai/> (2025. február 13.)

WWF Magyarország (2024) *Magunkkal és a természettel is harmóniában élhetünk, ha tudatosabban fogyasztunk*. Magunkkal és a természettel is harmóniában élhetünk, ha tudatosabban fogyasztunk - WWF Magyarország (2025. február 18.)

UNICEF Magyarország (2025) Közel negyvenmilliárd gyerek oktatását zavarta meg a klímaválság 2024-ben. UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány - Minden gyerekért (2025. február 18.)

Felhasznált irodalom:

Fráter A. 2017. *Magyar nyelv a középiskolák számára* 10. Mozaik Kiadó. Szeged. 170–171.

Oktatási Hivatal 2020. *Magyar nyelv 10.* Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen. B 138–141.

Kerettantervek a gimnáziumok 9–12. évfolyamára (2020: 5, 6, 14, 18.) Magyar_nyelv_es_irodalom_K_9-12.docx (2025. február 17.)

dr. Penksza Károlyné 2021. *Zöld Föld.* Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen. 13.

Az óra leírása

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
1 perc	Szóbeli ismeretközlés Tanári kérdés Tanári utasítás	Bemutatkozás <i>Várt válasz: Újrahasznosított papírból készült.</i>	Schauer Luca vagyok, habár első látásra tanárjelölt hallgatónak vélhettek, de a mai órán a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács nagykövetének a bőrébe bújok. A Tanács elnöksége arra kér titeket, hogy ellenőrizzétek a munkámat, ezért figyeljétek meg a tanóra fenntartható fejlődés elemeit! Például: Mitől különleges ez a boríték? A hátoldalára gyűjtsétek az órán szerzett pluszpontjaitokat, mert az óra végén a gyűjtött pontok alapján értékelem a munkátokat! Még ne nyissátok ki a borítékot!	Az óra céljának kijelölése Értékelés	Frontális osztálymunka	Bemutatkozás Szemléltetés	Teremelrendezés: 4 fős csoportbontásban Interaktív tábla: Melléklet: 1.1. Boríték: Melléklet: 2.1.
3 perc	Tanári kérdés Tanári kérdés	Várt válasz: Alakzat. Várt válasz: Irodalom.	Melyik az a fogalom, amelyik az összes képhez kapcsolódik?	RÁHANGOLÓDÁS A téma bevezetése	Frontális osztálymunka	Megfigyelés, megbeszélés	Interaktív tábla: Melléklet: 1.2.

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári kérdés	Várt válasz: Például: hiány, kihagyás (ellipszis), ismétlés, alliteráció, töismétlés (figura etymologica), gondolatritmus, felsorolás, halmozás, fokozás, paradoxon, oximoron, áthajlás (enjambement), körülírás (eufemizmus), kakofemizmus, túlzás, gúny, irónia, szarkazmus.	Melyik az a tantárgy, ahol találkoztatok alakzattal? Kinek jut eszébe irodalomóráról alakzat? Folytassátok a sort: refrén, párhuzam, ellentét ...!				Melléklet: 1.3.
	Tanári kérdés	Várt válasz: Felsorolás.					
	Tanári kérdés	Várt válasz: Irodalmi, vers.	Előzetes tudásotok alapján milyen alakzatot ismertek fel az idézetben?				
	Tanári kérdés	Várt válasz: A fa gyümölcstelenségéből asszociálhatunk a globális problémákra.	Milyen típusú a szöveg?				
	Tanári kérdés	Várt válasz: Mondandó megerősítése.	Hogyan kötődik a vers témája a fenntartható fejlődéshez? Mi a funkciója az alakzatnak a versben?				
3 perc	Tanári kérdés	Várt válasz: Publicisztikai szövegeket, plakátokat.	Alakzatokat nem csak irodalmi szövegekben alkalmazunk. Milyen	JELENTÉSTEREM TÉS	Frontális osztálymunka	Szemléltetés	Interaktív tábla: Melléklet 1.4.

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári kérdés	Várt válasz: A globális célokhoz tartozó témákat jelenítik meg.	típusú szövegeket láttok kivetítve?	Új ismeret bevezetése		Megfigyelés	
	Tanári kérdés	Várt válasz: Alakzatokkal.	Mi a hasonlóság a három plakát között?			Megbeszélés	
	Tanári utasítás	Várt válasz: „a szabadság, az élet, a biztonság”.	Milyen nyelvi eszközzel éri el a szövegalkotó a célját?				
	Tanári utasítás	Várt válasz: „villanyt, fényforrást, világítóeszközt”.	Keressétek meg az első plakáton az alakzatot!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: „fagyos, hideg, hűvös”.	Keressétek meg a második plakáton az alakzatot!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: Felsorolás, halmozás, fokozás.	Keressétek meg a harmadik plakáton az alakzatot!				
	Óra céljának kijelölése		Nevezzétek meg a plakáton lévő alakzatokat!				
			A mai óra célja, hogy felismerjük ennek a három alakzatnak a jellemzőit, funkcióját, és alkalmazni tudjuk őket.				
2 perc	Tanári utasítás	Csoportok elnevezése	Csoportokban fogjátok folytatni a munkát. A csoportmunkára az óra végén fogjátok	Rendszerezés	Frontális osztálymunka	Feladatmegoldás	Interaktív tábla: Melléklet: 1.5.

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári utasítás		megkapni a pluszpontjaitokat. Fenntartható fejlődési célokat láttok a kivetítőn. Mindenki talál egy globális célt a borítékja elejére ragasztva. Ezek alapján rendeljétek hozzá a célokhoz a csoportotok nevét! A célkártya számát jegyezzétek meg!		Egyéni munka		Csoportkártyák: 2.2.
10 perc	Tanári utasítás Tanári utasítás Tanári utasítás Tanári utasítás	Feladatvégzés Várt válasz: eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják, nem rokon értelmű szavak, azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő	A feladat a borítékban van. A feladat az lesz, hogy párosítsátok össze a kivetített plakátokon lévő alakzatokat a jellemzőikkel! A megoldásra 5 percet kaptok. Az egészségmegőrzés csoportnak eltérő feladata van. Párosítsátok össze a kivetített plakátokon lévő alakzatokat a funkciókkal! Ellenőrizzük a megoldásokat! A társadalmi csoportból az egyes számú tanuló mondja	Ismeretbővítés Ellenőrzés, megerősítés	Csoportmunka Frontális osztálymunka	Kooperatív tanulás Megbeszélés	Feladatlap: Melléklet 2.3. Interaktív tábla: Melléklet 1.6. Interaktív tábla: Melléklet 1.7.

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári utasítás	viszonyban használjuk.	meg, hogy melyik jellemző csoportot rendeltétek hozzá az első plakáthoz!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják, azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak, azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	A gazdasági csoportból az egyes tanuló mondja meg, hogy melyik jellemző csoportot rendeltétek hozzá a második plakáthoz!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják, egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak, azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek, azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	A környezeti csoportból az egyes tanuló mondja meg, hogy melyik jellemző csoportot rendeltétek hozzá a harmadik plakáthoz!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: Felsorolás.					
	Tanári utasítás						

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári kérdés	Várt válasz: Halmozás. Várt válasz: Fokozás.		Megerősítés			
	Tanári kérdés	Várt válasz: Nem rokon értelmű szavak alkotják.	Nevezzük meg az első plakáton az alakzatot!				
	Tanári kérdés	Várt válasz: Egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak.	Nevezzük meg a második plakáton az alakzatot!				
	Tanári utasítás	Várt válasz: Rokonértelműek, de nem egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak. Várt válasz: Melléklet 1.8.	Nevezzük meg a harmadik plakáton az alakzatot! Melyik jellemző alapján határozható meg a legkönnyebben a felsorlás? Melyik jellemző alapján határozható meg a legkönnyebben a fokozás? Melyik jellemző alapján határozható meg a legkönnyebben a halmozás? Ellenőrizzük az egészségügyi csoport megoldását! Az egyes tanuló jöjjön ki a	Ellenőrzés			Melléklet: 1.8 https://learningapps.org/display?v=pymb17e0n25

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
			táblához és mutassa be a megoldásukat!				
7 perc	Tanári utasítás	Feladatvégzés	Minden csoport kap egy szöveget, amely a globális célcsoportotokhoz kapcsolódik. Keressétek meg benne az alakzatot! Majd válasszatok a 4 soros rap, chat, Threads-poszt, rövid tanári magyarázat, plakát szövegtípusok közül, és használjátok fel a kapott szöveget a választott szövegtípus megírásához! Kettes számú tanulók, gyertek ki a feladatért! Oldjátok meg együtt! 10 percet kaptok.	Gyakorlás	Csoportmunka	Kooperatív tanulás	Interaktív tábla: Melléklet 1.9.
	Tanári utasítás	Szövegalkotás	A várt válasz az alkotott szövegektől függ.	Részösszefoglalás			Feladatlap: Melléklet 3. Szerkeszthető sablonok: Melléklet 3.1.–3.3.
			A 3-asok a szóvivők. Mutassátok be a munkátokat! A többi csoport mondja meg, hogy milyen szövegtípust választott a csoport! Milyen szempontok alapján nevezhető meg a szövegtípus? A többi csoport találja ki, hogy melyik alakzatot használták fel! Honnan ismertétek fel az alakzatot?	Ellenőrzés	Frontális osztálymunka	Megbeszélés	

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
7 perc	Tanári utasítás Tanári kérdés Tanári utasítás	Várt válasz: Felsorlás/halmazs/fo kozás jellemzőinek vagy funkciójának felidézése. A várt válasz függ a beküldött tanulói válaszoktól.	Idézetek fel az órán tanultakat! Mindenki maximum két kulcskifejezést írhat a tanult alakzatokkal kapcsolatban! Olvassa be mindenki a QR- kódot! Milyen fontos információ maradt ki a mai óra anyagából? A kivetített órai anyagot összegző diát fényképezzétek le! Ez lesz a mai órai vázlatotok.	REFLEKTÁLÁS Visszacsatolás Ellenőrzés Összefoglalás	Egyéni munka Frontális osztálymunka	Feladatmegoldás Szemléltetés, megbeszélés	Interaktív tábla: Melléklet 1.10. Mobiltelefon: https://www.menti.com/al68h4e3gy21
4 perc	Tanári utasítás Tanári kérdés Tanári utasítás	Értékelés Reflexió Várt válasz: Szövegek témája, csoportbontás, névtáblák, zsetonok, újrachasznosított papír, újrachasznosított boríték, boríték felhasználása,	Az órai munkátokért csoportonként 6 zsetont kaptok. Ezeket osszátok el egymás között az elvégzett órai munka arányában! Ahány zsetont kaptok, annyi pluszpontot írjatok fel magatoknak! A 4-esek a szóvivők. Hogyan osztottátok el a pontokat? Miért? Mint a Nemzeti Fenntartható Fejlődési	Óra lezárása, értékelő szakasz	Egyéni munka Frontális osztálymunka	Értékelés Megbeszélés	Interaktív tábla: Melléklet 1.10.

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
	Tanári ismeretközlés	kartonpapír csoportkártyák, QR- kódok, interaktív tábla használata, PPT-téma, plakátok témája.	Tanács küldötte kérem, hogy soroljátok fel a tanóra összes fenntartható fejlődéshez kötődő elemét.	Házi feladat előkészítése			Házi feladat: Melléklet: 4.
	Tanári utasítás, kérdés	Értékelés	Köszönöm az aktív munkátokat. A házi feladat is a fenntartható fejlődés jegyében készült. A Tanács újságpapírból készített origamielefántot és - teknősbékát küldött nekünk. Ezekben van elrejtve az ajándék házi feladat. Értékeljétek a munkámat! Az elefánt nagyobb, a teknős kisebb, aki eredményesnek érezte az órát, az szavazzon az elefántra! Ki szavaz az elefántra? Ki szavaz a teknősbékára? Számoljátok meg a pontjaitokat!	Értékelő szakasz			

Idő percben	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Tanári instrukciók	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
			Tegye fel a kezét, aki 5-nél többet gyűjtött! Ti választhattok először origamit, gyertek ki! Köszönöm az együttműködést.				

Az óraterv mellékletei

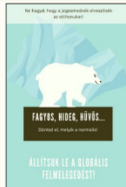
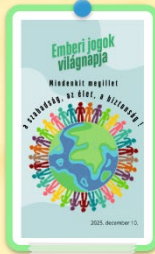
1. számú melléklet. Az interaktív tábla képe

1.1.		
1.2.	TESTNEVELÉS BIOLÓGIA MATEMATIKA HEXAGON RECTANGLE SQUARE CIRCLE HEART RHOMBUS TÖRTÉNELEM ALAKZAT TESTNEVELÉS BIOLÓGIA MATEMATIKA HEXAGON RECTANGLE SQUARE CIRCLE HEART RHOMBUS TÖRTÉNELEM	

1.3.	„Még gallyas, vágatlan, sudár alak mind: hántatlan dorong. Fényes gyümölcsük helyén hallgatag, zömök varjú borong.” (József Attila: Fák)	FELSOROLÁS „Még gallyas, vágatlan, sudár alak mind: hántatlan dorong. Fényes gyümölcsük helyén hallgatag, zömök varjú borong.” (József Attila: Fák)
1.4.		

	HALMOZÁS FELSOROLÁS FOKOZÁS Ne hagyd, hogy a jegesmedvék elveszítsék az otthonukat! FAGYOS, HIDEG, HÜVÖS... Döntsd el, melyik a normális! ÁLLITSUK LE A GLOBÁLIS FELMELEGEDÉST! Emberi jogok világnapja Mindenkit megillet a szabadság, az élet, a biztonság! 2025. december 10. A FÖLD ÓRÁJA A Föld óráján világszerte az éjszakai, nappali és délutáni életvitelükkel kapcsolatos kérdéseket vizsgáljuk. LÉNY RÉSZÉSE TE IS! KAPCSOLD LE MINDEN VILÁGNYI FÉNYFORRÁST, VILÁGÍTÓESZKÖZT! 2025. március 22. (szombat) 20:30 – 21:30	
1.5.	KÖRNYEZETI CÉLOK GAZDASÁGI CÉLOK 1. 1. Minőségi oktatás 2. Nemek közötti egyenlőség 3. Egyenlőtlenségek csökkentése 4. Béke, igazság és erős intézmények 3. 1. Fenntartható városok és közösségek 2. Fellépés az éghajlatváltozás ellen 3. Óceánok és tengerek védelme 4. Szárazföldi ökoszisztéma védelme TÁRSADALMI CÉLOK EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS CÉLJAI 2. 1. A szegénység felszámolása 2. Megfizethető és tiszta energia 3. Tisztességes munka és gazdasági növekedés 4. Ipar, innováció és infrastruktúra 4. 1. Az éhezés megszüntetése 2. Egészség és jóllét 3. Tiszta víz és alapvető köztisztaság 4. Felelős fogyasztás és termelés 1. TÁRSADALMI CÉLOK 1. Minőségi oktatás 2. Nemek közötti egyenlőség 3. Egyenlőtlenségek csökkentése 4. Béke, igazság és erős intézmények 3. KÖRNYEZETI CÉLOK 1. Fenntartható városok és közösségek 2. Fellépés az éghajlatváltozás ellen 3. Óceánok és tengerek védelme 4. Szárazföldi ökoszisztéma védelme 2. GAZDASÁGI CÉLOK 1. A szegénység felszámolása 2. Megfizethető és tiszta energia 3. Tisztességes munka és gazdasági növekedés 4. Ipar, innováció és infrastruktúra 4. EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS CÉLJAI 1. Az éhezés megszüntetése 2. Egészség és jóllét 3. Tiszta víz és alapvető köztisztaság 4. Felelős fogyasztás és termelés	

1.6.	1. 2. 3. 	
1.7.	1. 2. 3. 	1. 2. 3. • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • nem rokon értelmű szavak • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak • azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk

	FELSOROLÁS • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • nem rokon értelmű szavak • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk HALMOZÁS • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk FOKOZÁS • eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják • egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak • azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek • azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk	
1.8.	 https://learningapps.org/display?v=pymb17e0n25 • a mondanó megerősítése • a téma iskolai megvilágítása • a mondanó megerősítése • a téma iskolai megvilágítása • érzékenységtanítás • a mondanó megerősítése • a téma iskolai megvilágítása • érzékenységtanítás 	

1.9.	Csoportmunka Olvassátok el a kapott szöveget! Emeljétek ki és nevezzétek meg a benne található alakzatot! Írjatok egy rövid szöveget a választott típusban, amely tartalmazza az órán feldolgozott alakzatok egyikét, és kapcsolódik a kapott szöveg témájához!	
1.10.	 https://www.menti.com/al68h4e3gy21 	ALAKZATOK FELSOROLÁS - Eltérő hangalakú nyelvi egységek - Nem rokon értelmű szavak - Azonos mondatrészi szerep, mellérendelő viszony - Funkció: - Megerősítés - Sokoldalú megvilágítás HALMOZÁS - Eltérő hangalakú nyelvi egységek - Azonos jelentésmező - Szinonimák - Azonos mondatrészi szerep, mellérendelő viszony - Funkció: - Megerősítés - Sokoldalú megvilágítás - Érzelemkifejezés FOKOZÁS - Eltérő hangalakú nyelvi egységek - Azonos jelentésmező - Szinonimák - Tartalmi, hangulati skála - Azonos mondatrészi szerep, mellérendelő viszony - Funkció: - Megerősítés - Sokoldalú megvilágítás - Érzelemkifejezés - Drámaiság fokozása

1.11.

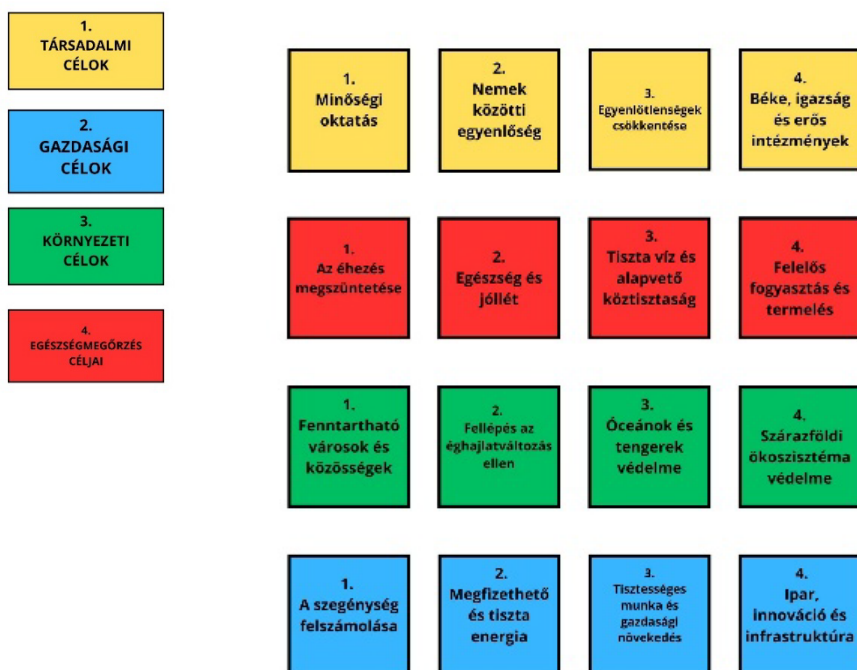

2. számú melléklet. Segédlet

2.1. Boríték

2. 2. Csoportkártyák: kartonpapírból

2.3. Feladatlap

1. a) Párosítsátok össze az alakzatokat jellemző csoportokat a kivetített plakátokkal!

A)	B)	C)

A) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak. - Azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	B) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják - Azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	C) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják - Nem rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.
--	--	---

b) Húzzátok alá azokat a jellemzőket, amelyek segítették a párosítást!

1.

a) Párosítsátok össze az alakzatokat jellemző csoportokat a kivetített plakátokkal!

A)	B)	C)

A) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak. - Azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek.	B) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	C) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Nem rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.
---	---	--

Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.		
---	--	--

b) Húzzátok alá azokat a jellemzőket, amelyek segítették a párosítást!

1.

a) Párosítsátok össze az alakzatokat jellemzőcsoportokat a kivetített plakátokkal!

A)	B)	C)

A) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Egy tartalmi, hangulati skála sorrendjében követik egymást a szavak. - Azonos jelentésmezőbe tartoznak, rokon értelműek. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	B) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Azonos jelentésmezőbe tartozó, rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.	C) - Eltérő hangalakú nyelvi egységek alkotják. - Nem rokon értelmű szavak. - Azonos mondatrészi szerepben, mellérendelő viszonyban használjuk.
--	---	--

b) Húzzátok alá azokat a jellemzőket, amelyek segítették a párosítást!

1.

a) A kivetített példákból kiindulva párosítsátok össze az alakzatokat a funkciójukkal!

A)	B)	C)

A) A mondandó megerősítése, sokoldalú megvilágítása	B) A mondandó megerősítése, sokoldalú megvilágítása	C) A mondandó megerősítése, sokoldalú megvilágítása
--	--	--

• az érzelemkifejezés		• az érzelemkifejezés • drámaiság fokozása
---	--	--

b) Húzzátok alá azokat a funkciókat, amelyek segítették a párosítást!

Megoldás:

Jellemzős feladatlap (társadalmi, gazdasági, környezeti csoport):

A)	B)	C)
2.	3.	1.

Funkciós feladatlap (egészségmegőrzés céljai csoport):

A)	B)	C)
3.	1.	2.

3. számú melléklet. Feladat

TÁRSADALMI CÉLOK

1. Olvassátok el a szöveget!
2. Húzzátok alá a benne található alakzatot!
3. Nevezzétek meg az alakzatot!

Az UNICEF közzétett új elemzése szerint tavaly 85 országban legalább 242 millió gyerek oktatását zavarták meg a szélsőséges éghajlati események – köztük például a hőhullámok, trópusi ciklonok, extrém viharok, árvizek és aszályok –, tovább súlyosbítva a már egyéb okok miatt is fennálló oktatási válságot. Tavaly a legnagyobb veszélyt az egyre gyakoribb hőhullámok jelentették, amelyek csak áprilisban 118 millió diákot érintettek, de már Magyarországon is megtapasztalhattuk a szokatlan szeptemberi meleget.

(Forrás: UNICEF Magyarország 2025)

4.

a) Válasszatok az alábbi szövegtípusok közül!

4 soros rapszöveg	Chat	Threads-poszt	Rövid tanári magyarázat	Plakát
-------------------	------	---------------	-------------------------	--------

b) Írjátok egy rövid szöveget a választott típusban, amely tartalmazza az órán feldolgozott alakzatok egyikét, és kapcsolódik a kapott szöveg témájához!

A 4 soros rapszövegét az alábbi feladatlap hátuljára írjátok le!	A chat szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A Threads-poszt megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A rövid tanári magyarázat szövegét az alábbi feladatlap hátuljára írjátok le!	A plakát szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot!
--	--	--	---	--

GAZDASÁGI CÉLOK

- 1. Olvassátok el a szöveget!
- 2. Húzzátok alá a benne található alakzatot!
- 3. Nevezzétek meg az alakzatot!

A vásárlási applikációk népszerűségének növekedésével az emberek egyre gyakrabban online rendelnek ruházati termékeket. Az emberek gyűjtenek, vásárolnak és halmoznak, anélkül, hogy tudatosítanák magukban e szokásuk valódi következményeit. Ez a fogyasztói magatartás nemcsak a pénztárcájukat terheli meg, de jelentősen hozzájárul a textilipar által okozott környezetszennyezéshez, hiszen évente mintegy 80 milliárd ruhadarabot állítanak elő világszerte.

(Forrás: Perplexity.ai 2025)

4.

a) Válasszatok az alábbi szövegtípusok közül!

4 soros rapszöveg	Chat	Threads-poszt	Rövid tanári magyarázat	Plakát
----------------------	------	---------------	----------------------------	--------

b) Írjátok egy rövid szöveget a választott típusban, amely tartalmazza az órán feldolgozott alakzatok egyikét, és kapcsolódik a kapott szöveg témájához!

A 4 soros rap szövegét az alábbi feladatlap hátljára írjátok le!	A chat szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A Threads-poszt megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A rövid tanári magyarázat szövegét az alábbi feladatlap hátljára írjátok le!	A plakát szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot!
--	--	---	---	--

KÖRNYEZETI CÉLOK

- 1. Olvassátok el a szöveget!
- 2. Húzzátok alá a benne található alakzatot!
- 3. Nevezzétek meg az alakzatot!

A globális felmelegedés hatásai Magyarországon már most is érezhetők, és a jövőben várhatóan még intenzívebbé válnak. Az egykor langyos nyári napok mára már meleg hétköznappokká váltak, és ha nem cselekszünk, hamarosan forró, elviselhetetlen hőség válhat mindennapossá hazánkban. Ezt bizonyítja, hogy az elmúlt évszázadban hazánk átlaghőmérséklete 1,23 °C-kal emelkedett, ami gyorsabb ütemű, mint a globális átlag.

(Forrás: Perplexity.ai 2025)

4.

a) Válasszatok az alábbi szövegtípusok közül!

4 soros rapszöveg	Chat	Threads-poszt	Rövid tanári magyarázat	Plakát
----------------------	------	---------------	----------------------------	--------

b) Írjátok egy rövid szöveget a választott típusban, amely tartalmazza az órán feldolgozott alakzatok egyikét, és kapcsolódik a kapott szöveg témájához!

A 4 soros rap szövegét az alábbi feladatlap hátlapjára írjátok le!	A chat szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A Threads poszt megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A rövid tanári magyarázat szövegét az alábbi feladatlap hátlapjára írjátok le!	A plakát szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot!
--	--	---	---	--

AZ EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS CÉLJAI

1. Olvassátok el a szöveget!

2. Húzzátok alá a benne található alakzatot!

3. Nevezzétek meg az alakzatot!

„A legfontosabb dolgok, amit önmagunkért és a bolygóért tehetünk: együnk kevesebb húst, szigeteljünk az épületeinket, repüljünk, és autózzunk kevesebbet. Az így megtakarított pénzt és munkaidőt pedig fordíthatjuk arra, hogy egészségesebb helyi közösségeket hozunk létre, minőségi időt töltünk a családjainkkal és szeretteinkkel otthon vagy a természetben ahelyett, hogy a reklámokkal kitömött kutyáinkba bújva keresnénk az instant dopamint” – mondta Szilágyi Artúr, a WWF Magyarország éghajlatvédelmi szakértője.

(Forrás: WWF Magyarország 2024)

4.

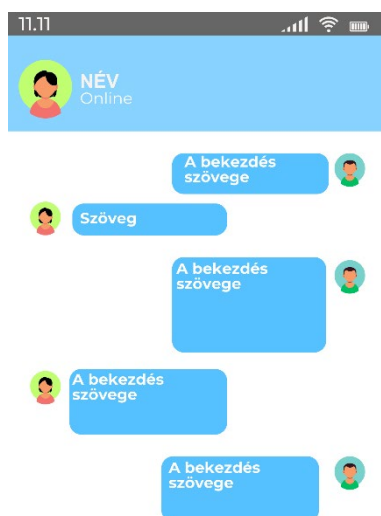
a) Válasszatok az alábbi szövegtípusok közül!

4 soros rapszöveg	Chat	Threads-poszt	Rövid tanári magyarázat	Plakát
-------------------	------	---------------	-------------------------	--------

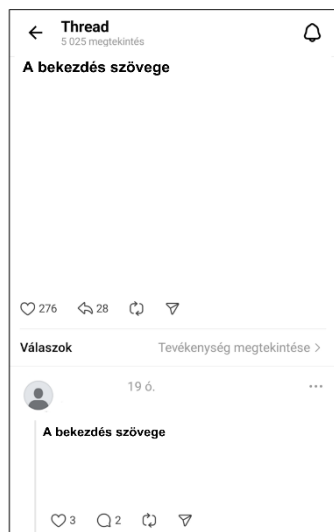
b) Írjátok egy rövid szöveget a választott típusban, amely tartalmazza az órán feldolgozott alakzatok egyikét, és kapcsolódik a kapott szöveg témájához!

A 4 soros rap szövegét az alábbi feladatlap hátuljára írjátok le!	A chat szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A Threads poszt megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot! 	A rövid tanári magyarázat szövegét az alábbi feladatlap hátuljára írjátok le!	A plakát szövegének megírásához olvassátok be az alábbi QR-kódot!
--	--	--	--	--

3.1. Chatsablon

3.2. Threads-poszt-sablon

3.3. Plakátsablon

4. számú melléklet. Házi feladat

Dalok:

Bagossy Brothers Company: Van Ez A Hely

https://music.youtube.com/watch?v=ioPj_ziafQU&si=_cW0UtPu51O7iXAS

Felsorolás:

„Nézlek, zuhanok

Veled, érted

Akarok”

Szabó Balázs Bandája: Ikarosz

<https://music.youtube.com/watch?v=ZRevEHcLLao&si=-nJBdqlrkCPihDRT>

Felsorolás:

„Csak szaladok utakon, keresek, kutatok

Magammal maradok, (...)”

felsorolás: „Hogy másoknak ez tetsszen, kerítsen, kerteljen”

halmozás: „a díványon, heverőn”

felsorolás:

„Ölel a külvilág, nem beszél, gödröt ás

Nevel és megbocsát

Tanít és kiabál”

ByeAlex és a Slepp: Kicsilány

<https://music.youtube.com/watch?v=juJiQSCQ-cU&si=V4TnmbSA7Wxrph7r>

Halmazás: „a fák, a föld és mindenféle vad”

Kispál és a Borz: Ágy, Asztal, TV

<https://music.youtube.com/watch?v=GZX-swPKWSY&si=5qCAcxkOb3nQUAqk>

Felsorolás: „Nem lesz otthon senki csak ágy, asztal, TV”